

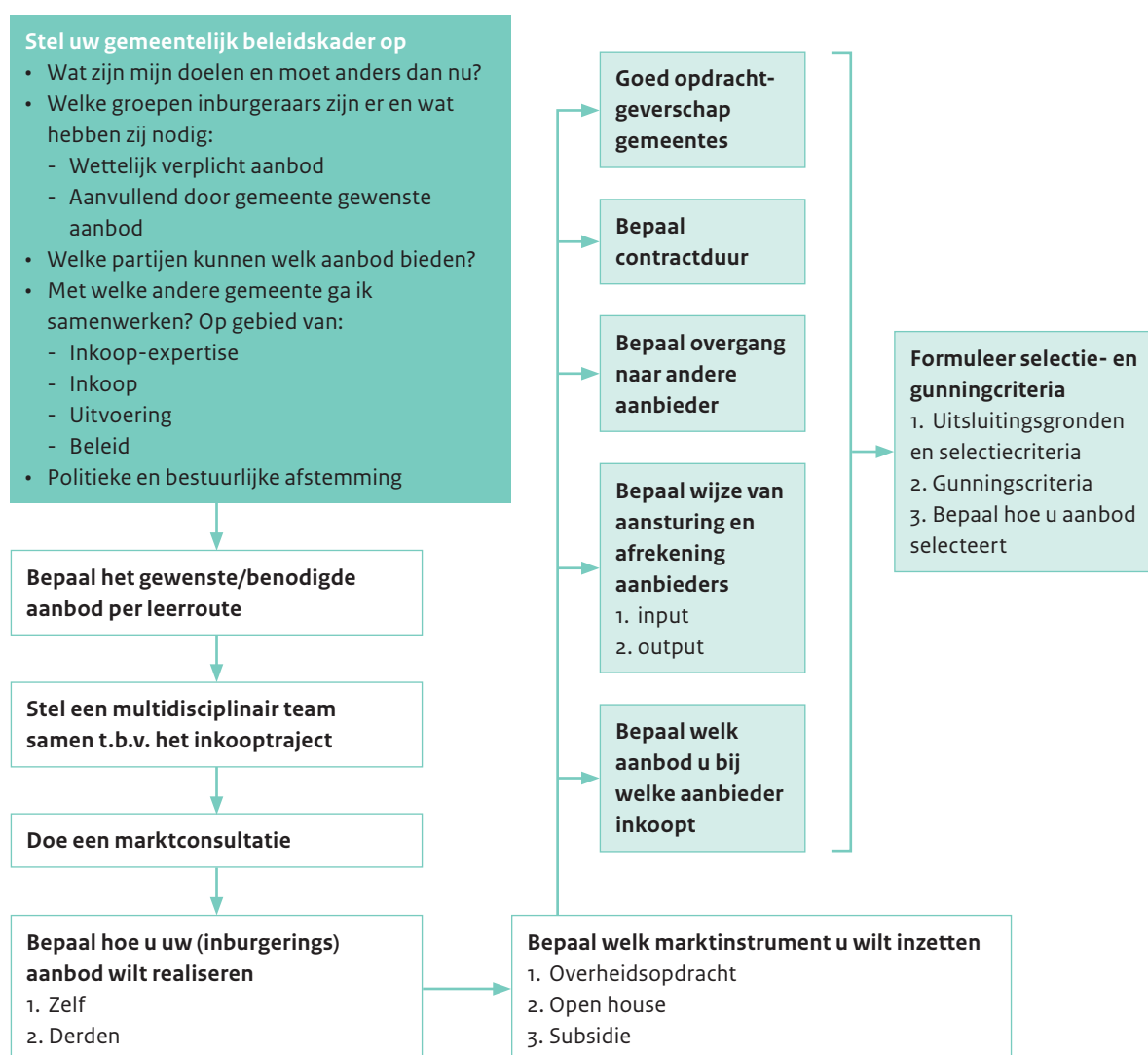

Samenvatting Handreiking Van beleid naar inkoop in de inburgering

Met de invoering van het nieuwe inburgeringsstelsel (januari 2021) krijgen gemeenten de regie over de uitvoering van de inburgering. Daarbij krijgen gemeenten de wettelijke plicht om ervoor te zorgen dat inburgeringsplichtigen tijdig een inburgeringsaanbod wordt gedaan. In deze samenvatting leest u welke stappen u als gemeente kan nemen om tijdig een passend inburgeringsaanbod te organiseren. Uitgebreidere informatie vindt u in de handreiking.

Van beleid naar inkoop

In onderstaand schema leest u welke stappen u kunt nemen om tijdig een passend inburgeringsaanbod te realiseren per januari 2021. Hieronder worden de diverse stappen toegelicht.

Start tijdig, zeker als u kiest voor een overheidsopdracht

Het hierboven geschetste traject kost tijd. Als u ervoor kiest om uw aanbod via een overheidsopdracht (aanbesteding) in te kopen, begin dan zeker op tijd! Voor een gemiddelde aanbesteding moet u circa 8 tot 10 maanden uittrekken: voor het proces van opdrachtformulering tot het startgesprek met de gecontracteerde partij.

Als u op 1 januari 2021 een contract afgesloten wilt hebben met een of meerdere aanbieders van taal- of participatie-componenten, houd dan half november 2020 aan om het contract definitief te maken (zes weken voor de invoering van het nieuwe inburgeringsstelsel). Terugrekenend moet u dan begin oktober 2020 een mededeling van de gunning aan de partijen kenbaar maken. Eind augustus/begin september 2020 zou u de inschrijvingen van de aanbieders moeten ontvangen. Begin juli 2020 dient u de opdracht te publiceren, waarbij rekening wordt gehouden met een termijn voor inschrijving van ongeveer 40 dagen. Tot juni 2020 heeft u dan de tijd om de opdracht en aanbestedingsstukken vorm te geven en de verschillende stappen uit het bovenstaande schema te doorlopen. Hieronder is dit proces schematisch weergegeven.

Het hierboven geschetste tijdpad geldt voor een belangrijk deel (met name het voortraject) ook als u kiest voor een ander instrument dan aanbesteden, bijvoorbeeld voor een Open House. Ook dan moet u op tijd starten met uw voorbereiding om tijdig tot een passend aanbod te komen.

Stel uw gemeentelijk beleidskader op

In het nieuwe inburgeringsstelsel krijgt u als gemeente de regie over de uitvoering. Als gemeente bent u verantwoordelijk voor uw eigen lokale aanpak. Allereerst moet u inzicht hebben in de wettelijke eisen waar uw dienstverlening rondom inburgering aan moet voldoen (zie paragraaf 1 van de handreiking). Aanvullend kunt u als gemeente nadere (kwaliteits-) eisen stellen en vastleggen in uw gemeentelijk beleidskader. Het wettelijk kader geeft aan wat u als gemeente *moet*. Uw gemeentelijk beleidskader geeft richting aan keuzes die u als gemeente *wilt* maken om ervoor te zorgen dat inburgeringsplichtigen tijdig een passend inburgeringsaanbod kan worden gedaan. Een beleidskader vormt de basis voor de manier waarop u als gemeente uw voorzieningen met behulp van taal- en participatieaanbieders vormgeeft en wat u van hen verwacht in de uitvoering. In het beleidskader geeft u onder andere antwoord op de volgende vragen:

- Wat zijn mijn (beleids-)doelen en wat moet er anders dan nu?
- Welke groepen inburgeringsplichtigen zijn er en wat hebben zij nodig?
- Welke aanbieders kunnen welk aanbod bieden?
- Met welke andere gemeenten ga ik samenwerken?

Bepaal het gewenste/benodigde aanbod per leerroute

Inburgeringsplichtigen gaan in het nieuwe stelsel een van de drie leerroutes volgen: de B1 route, de onderwijsroute of de Z-route. Per leerroute verschilt het aanbod dat u als gemeente dient te verzorgen. In paragraaf 2.2 van de handreiking vindt u diverse tips voor het organiseren van het aanbod per leerroute.

Stel een multidisciplinair team samen

In het gemeentelijk beleidskader zijn uw doelstellingen vastgelegd. Voor de vertaling van beleidsdoelen naar concrete inkoop is het aan te raden om een team samen te stellen van specialisten op het gebied van beleid, inkoop, contractmanagement, administratieve backoffice, juridische zaken en financiën. Vanwege de verwevenheid van het nieuwe inburgeringsstelsel met de Participatiewet is het aan te raden om uw collega's van de afdeling Werk en Inkomen ook vroegtijdig aan te haken. Ook kan het handig zijn om uw collega's te betrekken die zich bezighouden met onderwijs(beleid). Als team kunt u gezamenlijk bepalen welk inkooptraject optimaal aansluit bij uw doelen.

Zoek samenwerking binnen het sociaal domein

In het nieuwe inburgeringsstelsel gaat het leren van de taal hand in hand met participeren. Het is dan ook aan te raden om binnen uw gemeente de verbinding te leggen tussen deze twee domeinen. Ga vroegtijdig in overleg met uw collega's van de afdeling Werk en Inkomen hoe u de inburgeringsvoorzieningen het beste kan combineren met participatie. De

keuzes die u samen maakt kunnen van invloed zijn op de manier waarop u de inburgeringsvoorzieningen organiseert. U kunt bijvoorbeeld kiezen om in te zetten op duale trajecten, waarbij het leren van de taal wordt gecombineerd met werk, stage of vrijwilligerswerk.

Doe een marktconsultatie

Om optimaal te kunnen inkopen is het van belang dat u op de hoogte bent van de kennis en expertise, het aanbod en de praktische mogelijkheden van alle potentiële aanbieders op de markt. Het is daarom nuttig om tijdig in gesprek te gaan met marktpartijen en andere maatschappelijke partners uit het veld. In dit gesprek kunt u vragen aan hen voorleggen, waardoor u uw opdracht realistisch en uitvoerbaar kunt uitzetten (als u kiest voor een aanbesteding).

Bepaal hoe u uw aanbod wilt realiseren en welke aanbieder het aanbod gaat realiseren

In de marktconsultatie heeft u kunnen zien wat de markt voor u kan betekenen. Met die kennis kunt u vervolgens een keuze maken welk deel van het aanbod u in eigen beheer wilt uitvoeren (inbesteden of quasi-inbesteden) en welk deel u wilt uitbesteden aan derden. Als u kiest voor uitbesteden zijn er drie instrumenten mogelijk: overheidsopdracht (aanbesteden), Open House en subsidie. Vervolgens kiest u welke partij het (inburgerings-)aanbod gaat realiseren: u als gemeente zelf, taalaanbieders of aanbieders in het sociaal domein (bijvoorbeeld een leerwerkbedrijf).

Formuleer selectie- en gunningscriteria

Als u heeft gekozen voor een aanbesteding, dan moet u van tevoren aangeven wat voor u de beste inschrijving is. Een belangrijke beslissing hierbij is in hoeverre u bij deze keuze prijs en kwaliteit (gunningscriteria) ten opzichte van elkaar laat meewegen. Als u de prijs relatief zwaar laat meewegen kan dit ten koste gaan van de kwaliteit en de continuïteit van het aanbod.

Bepaal de wijze van sturing en afrekening aanbieders

Aanbieders kunt u aansturen en afrekenen op het niveau van input (zoals: het aantal lesuren, blended learning, gebruik maken van non-formeel leren), output (zoals: tijdige deelname aan inburgeringsexamen, slagen voor examens) of outcome (zoals: volwaardige deelname aan de Nederlandse samenleving, et cetera).

Overgang naar een andere aanbieder en omgaan met veranderende omstandigheden

Wat gebeurt er met inburgeraars als u als gemeente gedurende hun inburgeringstermijn een contract afsluit met een nieuwe taalaanbieder? Kunnen zij hun traject afmaken bij hun huidige taalaanbieder? De vraag over de overgang naar een andere aanbieder dient u vooraf te beantwoorden.

Een manier om flexibiliteit in uw contract in te bouwen is het opnemen van een *herzieningsclausule* in de (concept) contractstukken. Hierdoor kan uw overeenkomst in een later stadium gewijzigd worden, zonder dat dit een wezenlijke wijziging is. Dit kan handig zijn als er bijvoorbeeld een aanzienlijk hogere ondersteuningsbehoefte blijkt te zijn dan waar u vooraf op gerekend had. Dit kan het geval zijn als er meer inburgeraars zijn ingestroomd in uw gemeente dan u vooraf had voorzien. In paragraaf 2.8 leest u meer over deze herzieningsclausule.

Bepaal de contractduur

Wat voor contracten wilt u aangaan met aanbieders: kort- of langlopende? Is er aanleiding om te werken met een eventuele optie tot verlenging? De continuïteit van de dienstverlening en het al dan niet beperken van een eerlijke mededinging op de markt spelen een rol bij het bepalen van de looptijd.

Goed opdrachtgeverschap gemeente

Een goede opdrachtgever redeneert niet alleen vanuit zijn eigen belang, maar heeft ook oog voor de belangen van zijn contractpartners zoals de continuïteit van de organisatie, reputatie en goed werkgeverschap.